

Prof. Piccard Kėlėsi į Stratosferą

Mokslininkas ir jo žmona buvo pasikėlę 10 mylių tyrinėti kosminius spindulius

CADIZ, Ohio, spalio 23. — Garsus belgų mokslininkas prof. Jean Piccard, kuris pirmas buvo pasikėlęs į stratosferą ten stebėjusi kosminius spindulius, šiandien vėl kėlėsi į stratosferą. Stratosferos balūnų valdė jo žmona Jeanette, pirmoji moteris, kuri yra pasikėlus į stratosferą.

Pasikėlę jie šyrė iš Fordo lauko, Detroit, Mich. Nusileido gi netoli nuo čia, krumuose, išbuvę ore apie 8 valandas.

Jie buvo pasikėlę apie 10 mylių. Bet jie ir nesiekė nustatyti kokių nors naujų augstumo rekordus, nes skridimas buvo atliktas vien grynai moksliniams tyrimams.

Nusileidimas buvo dalinai nelaimingas. Nusileidus iki apie 2,000 pėdų, storas debesys juos uždengė nuo saulės. Dujos, nebesildomos saulės spindulių, ėmė sparčiai tirštėti, balūnas neteko kelimos jėgos ir pradėjo smarkiai kristi. Veltun p-ia Piccard skubėjo išmesti vi-

šą balastą. Laimei, balūnas nukrito į krumus, kurie sulaukė jo puolimą ir tuo liko išgelbėti jautrus moksliniai instrumentai. Abu skridikai irgi išliko nesužeisti. Tik pats balūnas nemažai nukentėjo ir liko įplėstas keliose vietose.

Pasak profesoriaus žmonos, kuri dar tik neseniai pradėjo mokintis skraidyti balūnais, ji buvusi kiek nervuota pasikeliant, nes oras pradžioje buvęs kiek neramus. Tačiau pasikėlus į augštesnius sluoksnius oras pasidaręs visai ramus, taip ramus, kad jie ir jauči negalėjo, ar jie yra oro srovės nesami.

Sužėgęs apielinkęs jaunimas pagelbėjo iškrauti iš gondolos instrumentus, kol prof. Piccard išpaukiojo iš krumų virves.

Ką jie naujo sužinojo šioje kelionėje apie kosminius spindulius, dar nebus žinoma per tulą laiką iki bus išstudijuoti mokslinių instrumentų rekordai.

Anglai Scott ir Black laimėjo Australijos lenktynes

Jie iš Londono į Melbourne atskrido į dvi dienas, 22 valandas. Laimėjo \$40,000 prizą.

MELBOURNE, Australijoje, sp. 23. — Anglijos lakunai C. W. A. Scott ir Campbell Black, kad ir su gendančiu motoru, laimėjo oro lenktynes iš Anglijos į Australiją, pirmieji atskridami į Melbourne, — kelionės galą. Jie atskrido į čia 3:34 v. po piet.

Nežiurint smarkaus lietaus, juos aerodrome pasitiko 30,000 žmonių minia.

Abu lakunai buvo apkurę nuo nuolatinio motoro užimo ir buvo labai pavargę, nes per tris dienas jiems tekę miegoti tik dvi valandas.

Aerodrome juos pasveikino miesto mēras ir turtingas fabrikantas Roberson, kuris paaukojo prizą ir čia pat abu įteikė prizą lakunams — \$40,000 čekį \$2,000 auksinę taurę.

Lakunai savo Anglijoj statytą De Havilland lėktuvu Red Comet padarė iš Londono iki Melbourne 11,300 mylių kelią į dvi dienas, 22 valandas ir 25 minutes, įskaitant visus sustojimus. Kad padaryti tą kelią į taip trumpą laiką jie turėjo skristi vidutiniškai 160 m. į val. greittumu. Bet imant gryną skridimo laiką, atėmus sustojimuose sugaištą laiką, vidu-

tinis jų greittumas buvo 176.5 m. į val. Pabaigoj kelionės jų motorai pradėjo gesti ir į Port Darwin jie atskrido tik su vienu veikiančiu motoru. Jie ten ir Charleville sugaišo 4 valandas taisydami motorą. Bet ir po to motorai ne kiek geriau veikė.

Kiti lenktynėse dalyvavę lakunai yra toli atsilikę nuo jų. Kai jie jau buvo pasiekę Melbourne, tai antrieji lakunai, hollandai, vos dar buvo pasiekę Charleville, 786 m. atstume nuo Melbourne, o trečią vietą užimančys amerikiečiai lakunai, Turner ir Panbhorn, buvo Port Darwine.

Kiti lakunai yra dar toliau atsilikę, nes jie tebevalgsta dar Azijoje.

Italija atsisakysianti išduoti suimtus kroatų

TURINAS, Italijoje, s. 23. — Gerai informuotose rateliuose kalbama, kad Italija atsisakys išduoti kroatų vadus Dr. Antoni Pavelič ir Egon Kvaternik, kurių reikalauja Francija kaip vadų suokalbčio nužudyti Jugoslavijos karalių Aleksandrą.

Abu jie tvirtina jokiam suokalbtyje nedalyvavę, nėra Francijoje buvę ir nėra siuntę žmonių į Marseilles karalių žudyti.

Francija yra suėmusi dar vieną kroatą, buvusį Belgrado advokatą Artukovič, kuris prisipažino pažinęs Italijoje suimtus Dr. Pavelič ir Kvaternik, bet sakosi su suokalbčio karalių nužudyti nieko bendra neturėjęs.

Dar 4 pasmerkti mirčiai Ispanijoje

MADRIDAS, s. 23. — Karo teismas pasmerkė mirčiai dar 4 civilius žmones už dalyvavimą sukilime prieš valdžią.

Building one of the Zuyder Zee dykes.

Draining the former sea bottom.

A Dutch fisherman and his son.

Kadangi Holandijai truksta žemės sutalpinti gyventojų prieauglį, tai ji pasiryžo užkariauti ne kitą šalį, kaip daro imperialistiškos valstybės, bet — jūrą, nusauginant seklią Zuyder jūrą. Padarius daubas ir nusauginus jūrą pasidarys nuo 50,000 iki 235,000 akrų derlingos dirbamos žemės, kuri bus 10 pėdų žemiau jūros paviršiaus. Žemė bus pavesta daugiausia žvejams, kurie pirmiau iš tos jūros skurdžiai maitinosi.

Sudarė toki pat reakcinį Jugoslavijos kabinetą

Naujasis premiero Uzonovič kabinetas tęs senąją diktatoriškę politiką

BELGRADAS, s. 23. — Senasis premieras Nikola Uzonovič sudarė naują ministerių kabinetą, kurį regentai priėmė.

Naujasis kabinetas yra tokis pat reakcinis, kokis buvo ir senasis ir jis negalės patenkinti demokratinį sluosnių ir net tautinių mažumų, taip kad ir jam bus sunku išlaikyti Jugoslavijos tautinę vienybę. Karo ministerių paskirtas senasis, kroatų nepakendamas gen. Živkovič. Kiti irgi yra ministervai karaliaus diktatorinėje valdžioje ir yra nusistatę ir toliau laikytis diktatūros.

Dar prieš sudarydamas naująjį kabinetą, Uzonovič paskelbė, kad jo valdžios tikslas bus palaikyti senąją tvarką ir jokioms partijoms nebus leista gyvuoti, nes partijos Jugoslavijoje buk atgavusios savo dienas.

Riausės Belgrade

Regentų dekretu dvaro gedėjimas del karaliaus Aleksandro užmušimo prailgintas vieniems metams. Iki spalio 23 d. uždrausta rengti kokius nors viešus pasilinksminimus.

Studentai buvo sukėlę riaušes prieš Italiją. Jie susirinko aikštėj prie universiteto ir ėmė šūkauti prieš Italiją ir reikalauti, kad Italija išduotų kroatų vadą Pavelič. Policija studentus išvaikė.

Tai buvo pirmos riaušės po karaliaus laidotuvių.

NEW YORK, s. 23. — Mrs. Cecelia Mulligan, 25 m., iš Bronx, Lincoln ligoninėje pagimdė 4 vaikus, kurių du užkeli valandų mirė. Ir likusieji du esą silpni. Bet motina jaučiasi gerai. Vaikai gimė už dviejų mėnesių prieš laiką. Bendrai jie svėrė 10 svarų. Mulliganai yra bedarbiai ir jie jau turėjo 8 vaikus.

5 žuvo uragane

HAVANA, Kuboj, s. 23. — Penki žmonės liko užmušti, daugiau kaip 200 sužeisti ir 1,000 žmonių liko be pastogės uraganui perėjus Oriente provincijoje. Išsijieję jūrą užliejo kelis miestelius.

Vėl eina valymas Rusijos komunistų partijos

MASKVA, s. 23. — Paskelbtos skaitlinės rodo, kad laike dabar pravesto komunistų partijos valymo, ypač kaimuose, liko pašalinta iš partijos apie 25 nuos, narių, daugiausia už ignoraciją, laužymą disciplinos, neištikimybę, ar nepatenkinantį darbą.

Daugiausia narių pašalinta iš partijos Tadžikistane, Kirgizų šaly ir Černigovo apielinkėj, Ukrainoj. Mažiausia pašalinta — Charkovo, Dniepropetrovsko ir Gorki apielinkėse — tik apie 15 nuos, visų narių.

Siemet buvo valomi daugiausia Rusijos pakraščiai, nes tikroji Rusija buvo apvalyta pernai.

150 darbininkų paskelbė bado streiką

BUENOS AIRES, Argentinoj, s. 23. — 150 darbininkų, dirbančių prie miesto vandens pervadų, paskelbė bado streiką ir užsidarė vandens pervados 48 pėdų gilumoj. Streikas liko paskelbtas protestui prieš pašalinimą iš darbo, ekonomijos sumetimais, 100 darbininkų. Streikieriai tikisi, kad prie jų prisidės ir likusieji 900 vandens darbininkų. Jie skelbia, kad jie nevalgysią ir neapleisą savo požemių iki nebus priimti ir darba pašalintieji darbininkai.

4 medžiotojai žuvo

ST. PAUL, Minn., s. 23. — Šį sekmadienį, atsidarius fazanų medžioklės sezonui, bemedžiotojant liko nušauti 4 medžiotojai.

Vokiečiai atsisakys mokėti naciams bažnyčios taksus

BERLYNAS, s. 23. — Atsimetusi nuo nacių kontroliuojamos reichs — vyskupo Mueller laisvoji protestonų bažnyčia jau susitvarkė. Svarbiausia vieta, bažnyčios išdininko, teko Karl Koch, kuris iš atsiskyrėlių rinks bažnyčios taksus.

Vokietijoje iki šiol bažnyčios taksus, kurie siekė apie 10 nuos, pajamų, rinkdavo pati valdžia. Nuo taksų buvo paliausojami katalikai. Protestonai, kurie atsisakys mokėti valdžiai taksus, remdamesi tuo, kad jie yra juos sumokėję Kochui, galės būti baudžiami.

Hitleris yra susirūpinęs del bažnyčios skilimo, bet vis dar delsia ir nežino ko stvertis. Naciai gavo daugybės protestonų iš Bavarijos valstiečių del areštavimo jų vyskupo Meisser. O O kaip tik valstiečiai iki šiol buvo tvirtiausi nacių rėmėjai. Ne veltui naciai ir yra susirūpinę.

Katalikai irgi skundžiasi

Vokietijos katalikai irgi skundžiasi, kad ir jų bažnyčia yra spaudžiama ir kad kunigai yra persekiojami.

Papa įgaliojęs kardinolą Faulhaber, jei jis būtų areštuotas, visoj Bavarijos diecezijoj paskelbtų interdikta. Reiškia, Bavarijoj katalikų bažnyčia tad atsisakytų krikštyti vaikus, klausytis išpažinties, teikti sakramentus, duoti šliubus, pasakutinius patepimus ir teikti bažnytnines laidotuves.

Teisia bankierius

CLEVELAND, O., s. 23. — Federaliniame teisme prasidėjo nagrinėjimas bylos buv. Union Trust Co. prezidento Baldwin ir direktorių pirm. Nutt už neteisingsų įrašymų į banko knygas, kad parodyti geresnį banko stovį, negu kad ištikrųj buvo. Jie įrašė \$10,000,000 nesamų depozitų ir ant tiek padidino banko "turtą".

Japonija reikalauja karo laivyno lygybės

LONDONAS, sp. 23. — Šiandien prasidėjo pasitarimai del busiančios karo laivynų konferencijos. Pirmiausia eina pasitarimai tarp Anglijos ir Japonijos.

Nors viskas laikoma paslapy, tačiau vistiek pasisekė sužinoti, kad Japonijos delegacija pareikalavo karo laivynų lygybės, tai yra, kad Japonijai būtų leista turėti tokį pat didelį karo laivyną, kokį turi Anglija, ar Jungt. Valstijos.

Tuo pačiu laiku Japonijos delegatai pranešė Anglijai, kad Japonija nori panaikinti dabartinę Washingtono sutartį, kuri apyboja Japonijos laivyno dydį.

11 žmonių žuvo naujame tyfune

MANILA, s. 22. — Vakari Filipinų salas perėjo naujas tyfunas, kuriame žuvo mažiausia 11 žmonių. Nuostoliai siekia \$1,200,000.

Spalio 16 d. tyfune žuvo apie 80 žmonių. Tukstančiai žmonių tebėra be pastogės.

Nustatė naują greitumo rekordą

DESENZANO, Italijoje, s. 23. — Leit. Agello, kuris ir pirmiau laikė greitumo rekordą, sumušė pats savo rekordą, padarydamas specialiu hidroplanu virš 435 mylias į val. Pernykštiejo jo rekordas buvo 423 m. į val.

Lenktynės už antrąją vietą

MELBOURNE, sp. 23. — Lakunams Scott ir Black laimėjus Anglijos-Australijos lenktynes ir pirmiems iš Londono atskridus į Melbourne, sumušant visus tolimes kelionės rekordus, dabar eina lenktynės už antrą vietą.

Hollandai lakunai, Parmentier ir Moll, kurie vežasi tris pasavžierius, ir buvo antrojoje vietoje, del audros turėjo nusileisti Albany lauke 200 m. atstume nuo Melbourne. Jie bando dabar pasikelti iš to dumblo lauko.

Amerikiečiai lakunai, Turner ir Pangborn, bando pasinaudoti iš tos nelaimės ir bando juos pralenkti, bet audra mažina ir jų pačių greitumą. Jie atskrido į Charleville, paskutinią verstino sustojimo vietą. Bet visgi jiems dar tenka skristi 876 mylios iki Melbourne.

Bet kas nē laimėtų antrąją vietą, jie atskris 20 valandų vėliau už anglų lakunus Scott ir Black.

Laimėjęs antrą vietą gaus \$6,000, o trečią vietą — \$2,000.

Mirė eidamas į pirmą darbą

CHICAGO. — John Robinson, 50 m., 6817 S. Aberdeen St., murininkas, gavo pirmą darbą po trijų metų bedarbės. Jis tuo labai džiaugėsi ir linksmas išvyko į darbą. Beieidamas prie 6836 S. Halsted St., jis sukritė ir pasimirė nuo širdies ligos.

LIETUVOS ŽINIOS

Isikūrė pirmas nepriklausomas simfonijos orkestras

KAUNAS. — Iki šiol visoj Lietuvoj tik viena valstybės opera turėjo savo simfonijos orkestrą. Taipgi buvo simfonijos orkestras ir prie Klaipėdos muzikos konservatorijos. Tačiau šiomis dienomis Kaune susikūrė pirmas nepriklausomas simfonijos orkestras, kuris pasivadino Dr. Vinco Kudirkos Simfonijos Orkestru, kuris muzikos mėgėjams ruoš populiarius koncertus.

Orkestras jau davė du koncertus, kurie praėjo dideliu pasisekimu. Orkestrui padeda ir žymesnieji Operos dainininkai ir chorai. Tad orkestro koncertai buna įvairūs ir svarbiausia, savo žema įžanga, yra prieinami neturtingiems Kauno gyventojų sluoksniams.

Liaudininkai ir klerikalai dalyvaus savyvaldybių rinkimuose

KAUNAS. — Liet. Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Centro Komitetas paskelbė, kad liaudininkai ateinančiuose savyvaldybių rinkimuose aktingai dalyvaus ir statys savo kandidatus.

Ta patį paskelbė ir krikščionys demokratai.

Abi partijos pirmesnius savyvaldybių rinkimus boikotavo, kaip neteisingus, atimamčius balsą iš neturtingųjų valstiečių ir miestiečių ir taip sutvarkytus, kad tik tautininkai rinkimus laimėtų.

Tečiau dabar abi partijos savo nusistatymą pakeitė. Smetoniniai tautininkai delei to reiškia nepasitenkinimo.

BAUDZIA KLAIPĖDIECIUS

Už Vytauto ažuolo sužalojimą po 1 metus kalėjimo

KAUNAS. — Klaipėdos kr. netoli Kukorių geležinkelio stoties 1930 metais buvo pasodintas Vytauto Didžiojo ažuolas. Du klaipėdiečiai Jurgis Šneideraitis ir Jurgis Dišeraitis susitarė ir nuėję tą ažuolą sužalojo.

Apel. Rūmai Šneideraitį su Dišeraičiu nubaudė po 1 met. paprasto kalėjimo ir atėmė pilietines teises.

Nubaudė už koliojimą

Klaipėdietis Henrikas Šlipaitis buvo kaltinamas tuo, kad jis sakė "Prakeikti lietuviai, visus žemaičius reikia iškarti..."

Šlipaitis nubaustas 1 mėn. papr. kalėjimo ir atimtos pilietinės teisės.

Šį Vakara ir kas Seređa

NUO 9-9:30 VAKARE

Naujienų Radio PROGRAMAS

IS STOTIES

W. S. B. C.

1210 kilocycles

PASIKLAUSYKITE.

Chicago ir apilinkėl federalio oro biuras šiai dienai praneša:

Galbut lietus; maža permaina temperaturoj. Saulė teka 6:12, leidžiasi 4:57.

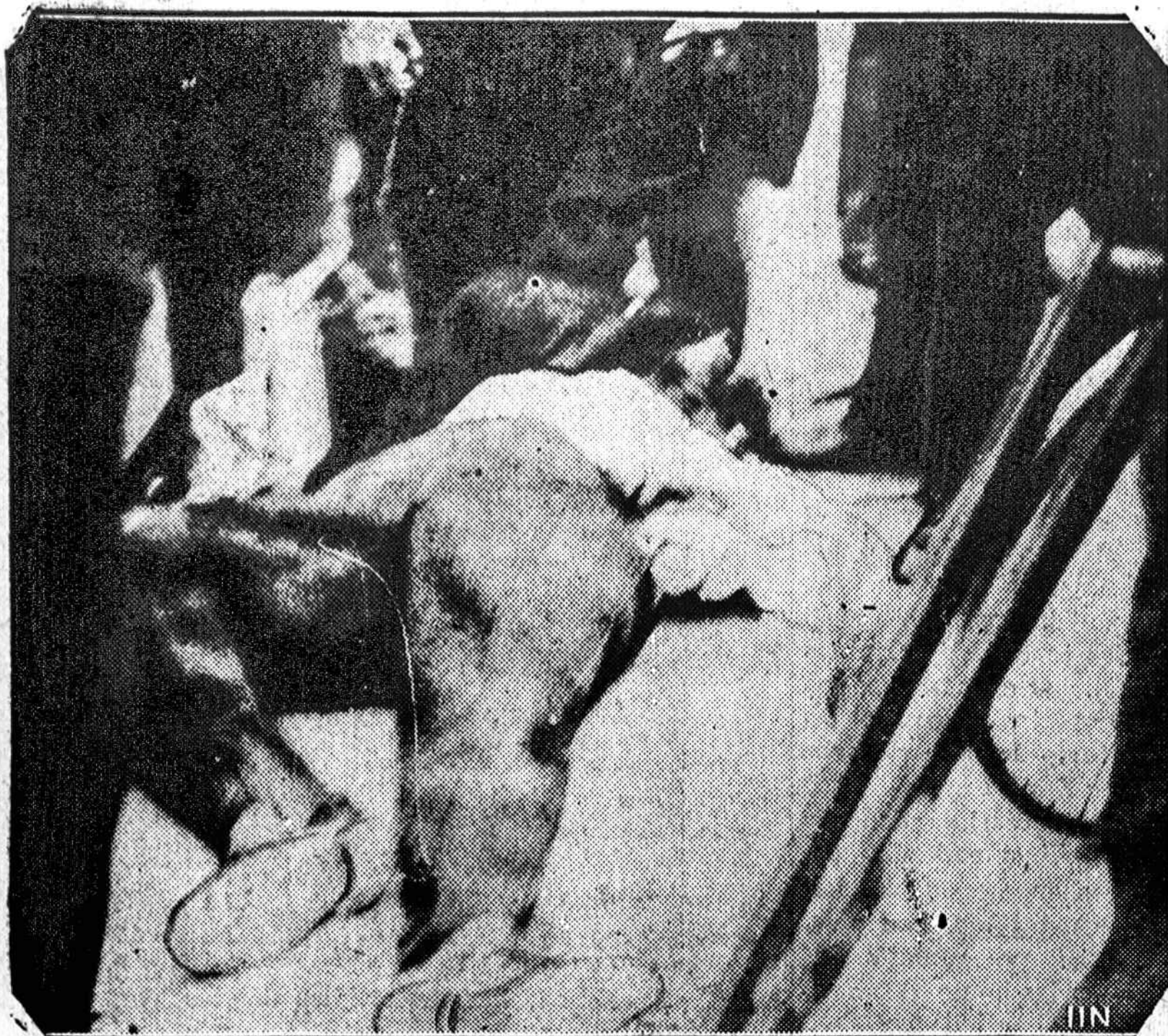
"Pirmyn" Choras per 25 metus Žiupsneliai Atsiminimų

Mūsų Mokytojai

III—Steponas Dilius.

Prie drg. Diliaus man neteko mokyti. Jis mokytojavo "Pirmyn" chorui jau vėlesniais laikais — po karo ir bolševikiškos "revoliucijos." Aš tuo laiku jau nedainavau — čėdijau balsą kitokiems reikalams. Apie jo muzikališkumą gabumus žinau tik tiek, kad jis gerai dainuoja basu ir pažysta gaidas. Choro mokytojas su juo neturi vargo, kaip, sakysim, su manim: jis paimė gaidas ir dainuoja kaip senas!

Tečiau d. St. Dilius įvairių chorų, kartu ir "Pirmyn" choro gyvenime yra sulošęs gana svarbią rolę. Chicagiečiams — vakarų lankytojams, jis yra šiek tiek pažystamas, bet aš, manau, visiems bus įdomu su juo susipažinti arčiau. Man ypatingai norisi apie jį rašyti todėl, kad jo asmuo yra įdomus. Jis visuo met tylus, smagus; nesigiria,

Polijos ir minios užmuštas Petrus Kalemė (buk makedonietis Valda Georgier), paguldintas ant šaligatvio po to kai jis nušovė Jugoslavijos karalių Aleksandrą, Francijos užsienio reikalų ministrą Barthou, du generolus ir vieną moterį.

nesididžiuoja; gerą velijantis, draugiškas ir toks paslaptin-gas!

Iš jo gyvenimo, man teko patirti kai kuriuos abėnų faktus, kuriais ir noriu pasidalinti su Naujienų skaitytojais.

Drg. Dilius atvyko į šią šalį 1904 metais. Vadinasi, maždaug tais metais, kai dabartinis "Pirmyn" choro mokytojas gimė.

Lietuvoje d. Dilius buvo vargonininkas. Tuo laiku atbundinėjoji Lietuvos liaudis jau buvo pradėjusi bruzdėti. gyvavo slapti, gana veiklus socialdemokratų būreliai ir d. Dilius, nors būdamas bažnyčios tarnas, užsikrėtė socialistinėmis idėjomis. Tuo pačiu laiku, žinoma, numetė į sąslavyną ir visus senovės prietarus. Dėlei to gyvenimas po klebonijos sparnu jam pasidarė nebepakenčiamas. Vėdmainiauti, buti apsimetėliu, jo sąžinė neleidė. Atvykęs Amerikon jis rado savo amato, arba gal profesijos, žmones dar didesniais klebonų pastumdėliais ir vergais, negu Lietuvoje. Todel jis išsižadė vargonų ir nueina į dirbtuvę.

Man asmeniškai labai gaila, kad taip įvyko, nes vargonininko amatą, aš geriau įvertinu negu kunigo. Panaši nuomonė yra išreikšta šitokiame anekdote:

Šliomkis turėjo sunų, kuris

pamėgo katalikų bažnyčią ir prašė tėvo leisti jį į kunigus. Šliomkis pagalvojęs tarė: "Ui, jeigu tu nori eiti į bažnyčią, geriau mokinkis vargonmistru. Uui, tu žinai, vargonmistra su kunigu gied ir su pačia gul."

Dirbtuvė, kaip žinote, turi savo "muziką": mašinų užšys, bıldėjimas, tarškėjimas ir kitoki balsai jokiū būdu nesiriša su švelniais, melodin-gais vargonų akordais. Dirbtuvėje nereikia nei klausos, nei gero balso, bet reikia tam tikro miklumo, jėgos ir išvermės. Ir taip pamažu, d. Dilius įpranta pildyti dirbtuvės komandą, o apie savo mylimą muziką dalinai pamiršta. Čia visgi geriau, nes nors mintys gali laisvai skrajoti...

1912 metais, d. Dilius atvyksta į Chicago ir greitai laiku įstoja į Soc. Vyrų chorą. Dainuoja gerai, bet nieko niekam apie save nepasakoja. Vėliau jis įstoja į "Aido" chorą ir čia veikia kaip ir paprastas choristas.

Sykį choras gauna pakvietimą dainuoti 1-mos gegužės apvaikšiojime. Choro vedėjas praneša negalėsiųs dalyvauti. Ir čia d. Dilius pasisui-lo tą dieną vesti chorą. Visi nustebo! Praktika tą vakarą ir dainavimas vėliau ėjo gana sklandžiai. Tokiu būdu jis tapo žinomas ne tik kaip geras choristas, bet ir kaip mokytojas.

Nuo to laiko drg. Dilius mokytojavo 8-iems chorams, įskaitant ir "Pirmyn."

Dabar vėl jis dainuoja kartu su mumis; o lapkričio 4 d. "Pirmyn" jubiliejiname vakare, jis bus mūsų senesniųjų

chorų vedėjas. Ne be reikalo chicagiečiai taip įdomauja ir laukia to vakaro!

—J. Smotelis.

Muzika palinksmini-mui nematančių prieglaudoje

WESTSIDE.—Prie Marshall ir 19-tos gatvių randasi didžiulis namas—prieglauda, kurioje miesto kaštais užlaikoma netekusieji matymo vyrai ir moterys.

Aną dieną kokia tai labdaringa grupė susidedanti iš trisdešimt penkių muzikantų davė prieglaudos įnamiams gražų muzikališką programą, kurio ir aš turėjau progą išgirsti.

Programas įvyko po atviru dangum prieglaudos darže, kur muzikantai grojo įvairiausius puikius kurinius nuo dvylikos val. pietų iki trijų. Muzikos atydžiai klausėsi ne tik prieglaudos gyventojai, bet buvo susirinkę ir nemažas skaičius pašalinės publikos, nes tokią gerą muziką retai pasitaiko girdėti.

Jaudinantis vaizdas

Patėmijus kaip kurie nematanti vargdieniai su šypsa vėduose bandė muzikai pritarti tai lazdeles tai rankos mosavimu arba kojos treptelėjimu. Aišku, kad jiems toks "palinksminimas" yra retenybė ir jie buvo pilnai patenkinti. Ap-lamai pažvelgus į tų nematančių vargdienių gyvenimą, susidaro jaudinantis vaizdas.

"Gyvi nabašninkai"

Juk tai gyvi nabašninkai, kurių likimų mažai kas rupinasi. Pavyzdžiui, vyrų aprėdai labai prastas ir tik vienas kitas guzikas švarkuose galima užtęmyti. Šiaip mato-si apatiniai sujuodę marškiniai. Moterų drabužiai taipgi ne kiek negeresni už vyrų—kojinės nuplyšę, o kitos "apredytos" vyriškais švarkais.

Kokia vidujinė prieglaudos patalpų tvarka ir švara tuo tarpu neteko sužinoti, bet sprendžiant iš "namiškių" išblyškusių veidų ir drabužių, nesunku suprasti, kad ten daugiau negu bloga, nekalbant jau apie maistą. O ir išlaukinė pusė daugiau panaši į dirbtuvę su storai aprukusiais langais, negu į bent kokį namą. Kas jau kas, bet viršminėta muzikantų grupė verta didelės pagarbos, kad tuos vargdienius atjautė

ir juos aplankė su gražiu muzikališku programu.—A. J. S.

Marquette parko lietuvių mitingas

Ateinantį sekmadienį spalio 28 d. Marquette Parko lietuvių demokratų po advokato Ch. Kal vadovybe taipgi rengia didelį masinį mitingą. Smuikėsnės žinios bus paskelbtos vėliau.

Bežaisdamas 8 metų beniuks pateko po automobiliu

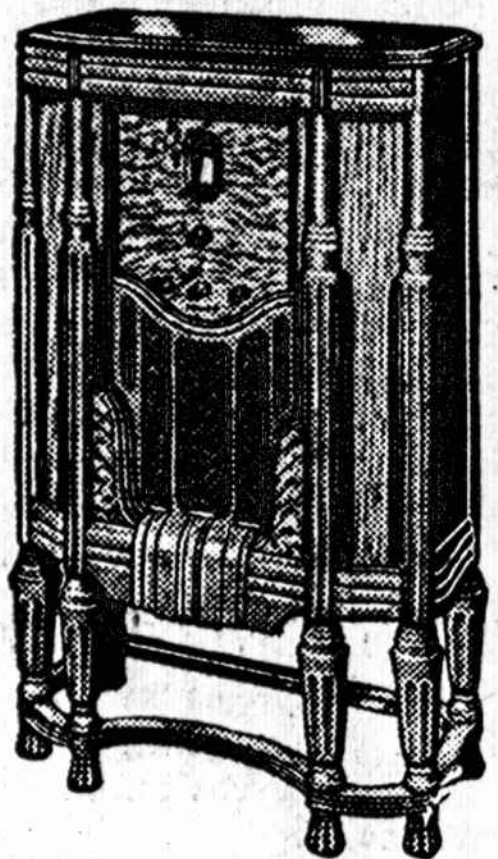
BRIGHTON PARK.—8 metų beniuksas Geo. Carron, Jr., 3214 West 38th place buvo suvažinėtas automobilio prie pat namų, kai jis žaidė su ki-

tais berniukais.

Jie žaidė taip vadinamą "Tag". Berniukai vijosi mažąjį George. Norėdamas pabėgti nuo jų, kurie jį vijosi, George išbėgo į gatvę ir įbėgo į automobilį, kuris jį ir parmetė. Gerokai sužeistas berniukas dabar guli St. Anthony ligoninėje.

 ASMENINIAI VADOVAUJAMA
Kalėdinė Ekskursija
I LIETUVĄ
 Išplauks iš New Yorko Populiariais
 Ekspresiniais Garlaiviais
NEW YORK
GRUODŽIO 13 D.
 Pateisus geležinkeliais susisiektis
 iš Hamburgo
BREMEN
GRUODŽIO 16 D.
 Ekskursiniai traukiniai prie pat laivo
 BREMEN Bremerhavene užtikrina
 patogią kėlonę į Kauną.
 Informaciją klauskite pas vietinius
 agentus arba
HAMBURG AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
 130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

22 METŲ IŠPARDAVIMAS

Ant Radio pirkėjas sutau-pys daug

MIDGET RADIOS \$7.90

po
10 tubų Radios verti \$75.00 už \$39.00

12 tubų radios po \$49.00

6 tubų Radios po \$18.00

SKALBIAMOS MAŠINOS

Naujos, po \$37.50
iki \$69.00

ALIEJINIAI PEČIAI
Gražus Parlor Setai
Vertės \$65.00 po \$39.00

Graži Dovana Kiekvienam
pirkėjui: Eastman Kodak
ar Aukšinė Plunksna.

Jos. F. Budrik, Inc.
3417-21 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 8167
CHICAGO, ILL.

BURDIK JEWELRY,
3343 So. Halsted St.

Lietuvių Radio Programas Nedėl-dieniais: 1:00-2:00 val. po piet.,
WCFL, 970 k.

ČEVERYKAI VISAI ŠEIMYNAI

Mes turime didžiausį pasi-rinkimą puikių čeverykų:

VYRAMS, MOTERIMS
IR VAIKAMS.

Parduodame juos pigiausio-mis kainomis.

UNIVERSAL SHOE STORE

ZALESKI ir MARTIN, Sav.

3337 So. Halsted St.

PAIN-EXPELLER

Nuo Persalimo
naudokite

ANCHOR

PAIN-EXPELLER

Pain-Expelleris visuomet

palengvina skausmus

KILLS PAIN

Pirmus Morgičius ant Real Estate

Defaulted ir Undefaulted
Perkame už Cash su Neperdi-deliu Atrokavimu. Duodame
Collateral Paskolas.

LOUIS M. CHAPMAN
INC.

120 S. La Salle St.
Tel. Franklin 0576

Si vieta rezervuota

del

Bridgeport Liquor Co.,

Inc.

3252 S. Halsted St.

{Lauk svarbaus
pranešimo}

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75c
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

UŽKREČIANTIS PAVYZDYS

Vengrijos angliakasių bado streikas davė pavyzdį Argentinos vandens jmonių darbininkams. Šimtas penkiasdešimt tų darbininkų Buenos Aires'e paskelbė bado streiką ir nusileido 46 pėdas po žeme, reikalaudami, kad būtų priimti atgal 100 darbininkų, kurie buvo atleisti. Streikininkai sako, kad jie neims valgio ir neis iš požeminio tunelio, iki jų reikalavimas nebus išpildytas.

Tai yra, be abejonės, dramatiškas kovos budas. Kada žmonės grąsina numarinti save bado, tai jie ne tik atkreipia į save publikos dėmesį, bet ir sujudina jos jausmus. Aukščiausio paminėtu Vengrijos angliakasių streiku buvo susiinteresavusi viso pasaulio spauda.

Tačiau šitoki kovos budą vargiai galima rekomenduoti nuolatiniams vartojimui. Jeigu darbininkai imtų kiekviename aštresniame gincė su darbdaviais grąsinti nusižudymu, tai žmonės, galį gale, pradėtų žiūrėti į tai, kaip į negeistiną spektaklį, ir tie grąsinimai netektų savo veiksmės.

Kraštutinės priemonės tinka tik kraštutiniams atsitikimams.

VĖL BONUSŲ KLAUSIMAS

Amerikos legionierių eilėse vėl keliama sumanymas reikalauti, kad buvusiems kareiviams būtų išmokėta bonusai. Gal but, kad tą reikalavimą iškels legionierių konvencija, kuri dabar eina Miami, Floridoje.

Šitoks legiono nusistatymas padarytų pusėtinai daug keblumų valdžiai, kuomet dabar artinasi kongreso rinkimai. Jeigu valdžia atsisakytų pritarti bonų išmokėjimui, tai jos šalininkai netektų pusėtinai daug balsų rinkimuose.

Bonusų mokėjimo pritarėjai galvoja taip: valdžia duoda pašalpas bedarbiams darbininkams ir fermeriams; ji skolina pinigų bankams, geležinkelių kompanijoms ir namų savininkams; tai kodėl ji negali duoti pinigų buvusiems kareiviams?

Tačiau karo veteranams valdžia yra išmokėjusi daugiau pašalpų, negu kuriai kitai žmonių grupei. Pensijos veteranams da ir dabar yra mokamos. Taigi klausimas eina ne apie tai, ar šelpti buv. kareivius, ar ne, bet ar išmokėti pinigais bonusus, pirma negu atėjo mokėjimo terminas.

Jeigu būtų išpildytas šitas buv. kareivių reikalavimas, tai tuomet galėtų reikalauti tuojaus išmokėti pilną bonų vertę visi žmonės, kurie yra pirkę kokius nors bonus iš valdžios. Aišku, kad tai apverstų aukštyn kojomis visą valdžios finansų sistemą.

BOLŠEVIKAI VIS "VALOSI"

Besiartinant rinkimams į sovietų kongresą, Sovietų Sąjungoje prasidėjo dar aštresnis komunistų partijos "valymas". Telegramos iš Maskvos praneša, kad daugiausia metama nariai iš partijos sodžiuje. Dauge lyje vietų pašalinama ketvirta dalis visų narių.

Šituo keliu Stalinas sunaikina opoziciją komunistų partijoje. Vienus nepritariančius jo politikai narius įsai išmeta, o kitiems įvaro baime, jokie ir jie gali būti pašalinti, taip kad jie nedrįsta kelti balsą prieš diktatorių.

Priklausymas komunistų partijai Rusijoje yra būtinas kiekvienam žmogui, norinčiam gauti geresnį darbą arba vietą valdžioje. Taigi pašalinimas iš partijos tenai reiškia žmogui didelį smugį, beveik paskutinių jo teisių atėmimą (tų teisių SSSR "piliečiai" jau ir taip turi labai mažai).

Komunistų viešpatavimas Rusijoje primena tamsiausius inkvizicijos laikus Ispanijoje.

LIBERALIŠKI BAŽNYTININKAI

Episkopų konvencijoje, kuri yra susirinkusi Atlantic City, N. J., paėmė viršū liberališką srovę. Konvencija pasisakė už darbininkų apdraudą nuo nedarbo

ir senatvės pensijas. Be to, ji priėmė rezoliuciją, paskelbdama "neatlaidų karą karui".

Verta čia pastebėti, kad nedarbo apdraudos klausime net Amerikos Darbo Federacijos vadai neturėjo drąsos eiti taip toli, kaip episkopų vyskupai ir kunigaigiai.

Taigi ne tikybą, kaip tokią, yra klūtis socialistinei pažangai. Tikintis žmogus gali būti taip pat pažangus, kaip "bedievis", arba dar pažangesnis. Dvasiškija buna atžagareiviška, kuomet ją kontroliuoja organizacija (bažnyčia), kurioje viešpatauja priešingas darbo žmonių elementas.

IŠ VISO PASAULIO

Fašistinis judėjimas Anglijoje

Fašistinis judėjimas Anglijoje pradeda kriksti. Sir Oswald Mosley, to judėjimo "lėvas", juo tolyn, tuo labiau netenka populiarškumo. Jo diktatoriškais užsimojimais daugelis juodmarškinų yra nepatenkinti. Jie ne tik pradėjo savo "vadą" kritikuoti, bet ir apleisti jo organizaciją.

Pirmas sukilimas prieš "vadą" įvyko tarp Gloucestershire fašistų. Kai kurie jų ėmė daryti pastabas, jog Sir Oswald toli gražu nėra neklaidingas vadas. Abejojančius vado neklaidingumą komendantas Thomas Godman pašalino iš organizacijos. Jis jiems pasakė dar tokių pamokslų:

"Jūs galite mane vadinti Gloucester Goeringu, bet aš savo dvejose rankose laikau šios apylinkės fašistų administraciją. Aš esu jo ambasadorius. Jo įsakymai turi būti pildomi. Jis pasirašė įsakymą išmesti jus."

Tas įsakymas sukėlė tarp fašistų didelį sujudimą. Eiliniai nariai pradėjo atsiminti, jog Mosley visą laiką buvo nepastovus žmogus. Iš pradžių jis figūravo kaip konservatorius, vėliau susidėjo su liberalais, o dar kiek vėliau su darbiečiais. Kai pastarieji atmetė kai kuriuos jo planus, tai jis pasitraukė iš Darbo Partijos ir pradėjo organizuoti juodmarškinius.

Pradžioje fašistinis judėjimas turėjo šioki toki pasisekimą. Tačiau Mosley, kuris yra didelis garbės troškęjas, pasirodė visai nekoks vadas. Jis yra "vienos kalbos" žmogus. Vadinasi, visuomet kartoją tą pačią kalbą. Kas girdėjo jį vieną kartą kalbant, tai tas iš kalno gali pasakyti jo sekamos kalbos turinį. Primetama jam taip pat, kad jis labai bando pamėgdžioti Hitlerį: savo organizacijoje yra sukūręs tokią pat šnipavimo sistemą, kaip ir naciai.

Bet angli, matomai, tokios "kietos disciplinos" nemėgsta. Nemėgsta net ir tie jų, kurie fašizmui pritaria. Vieno žmogaus neklaidingumu, o tuo labiau Mosley neklaidingumu, jie netiki. Dėl tos priežasties fašistinis judėjimas ir pradėjo smukti. Laikraščiai praneša, jog fašistai tiek nusilpnėjo, jog jie nebeturi drąsos dalyvauti sekamųjų rinkimuose: neištartė nei vieno savo kandidato.

Bedarbių šelpimas Airijoje

Vargu kurioje kitoje Europos valstybėje bedarbių šelpimas yra tiek gerai sutvarkytas, kaip Airijoje. Dabartinė vyriausybė aprūpina bedniekių vaikus pienu, bedarbiams teikia piniginę pašalpą ir duoda jiems kurą.

Šio mėnesio pradžioje bedarbių Airijoje buvo priskaitoma 113,104. Pernai tuo pačiu laikų jų buvo 64,866. Vadinasi, per metus laiko bedarbių skaičius gerokai padidėjo. Tas padidėjimas vyriausiai pareina iš to, kad pradėjo registruotis ir lauko darbo darbininkai.

Šiais metais vyriausybė yra

pasirūšusi bedarbių šelpimą dar geriau sutvarkyti. Ji jau yra išdirbusi planą, kuriuo einant bedarbiams bus duodama dykai ne tik kuras, bet ir mėsa. Tai, žinoma, padidins valstybės išlaidas, kurios turės būti surinktos mokesčiais. O tuos mokesčius turės sumokėti tie žmonės, kurie turi turto ir nėra nedarbo paliesti.

Nėra abejonės, kad daugelis yra nepatenkinti mokesčių pakėlimu. Tačiau vyriausybė laikosi to nusistatymo, kad valstybės pareiga yra rūpintis tais žmonėmis, kurie ne dėl savo kaltės negali gauti darbo.

Pasaulio prekyba

Tautų Sąjungos mėnesiniame biuletenyje paduodama įdomus statistikos daviniai apie pasaulio prekybą. Pasirodo, jog šių metų liepos mėnesį buvo pasiektas dugnas. Tą mėnesį pasaulio prekybos apyvarta buvo mažesnė nei kada nors per paskutinius keturis metus. Ji lyginosi tik \$1,734,000,000. Palyginus su 1929 m. liepos mėnesiu, tai sudarė tik apie vieną trečdali apyvartos.

Liepos mėnesį visų šalių importas sumažėjo. Tačiau importo sumažėjimas ypač buvo žymus Jungtinės Valstijos ir Francijoje.

Kai dėl eksporto, tai jis irgi visose šalyse pusėtinai susitraukė. Išimti sudaro tik Japoniją, kurios eksportas ir liepos mėnesį pasiliko beveik tas pat, kaip ir kitais mėnesiais.

Biuletenyje paduodama davinii ir apie statybą. Pasirodo, jog statybą, palyginus su 1933 m., žymiai atgijo Anglijoje, Vokietijoje, Pietų Afrikoje, Naujojoje Zelandijoje ir Chilio respublikoje. Mažiausiai statybą atgijo Amerikoje ir Kanadoje.

K. Auguras.

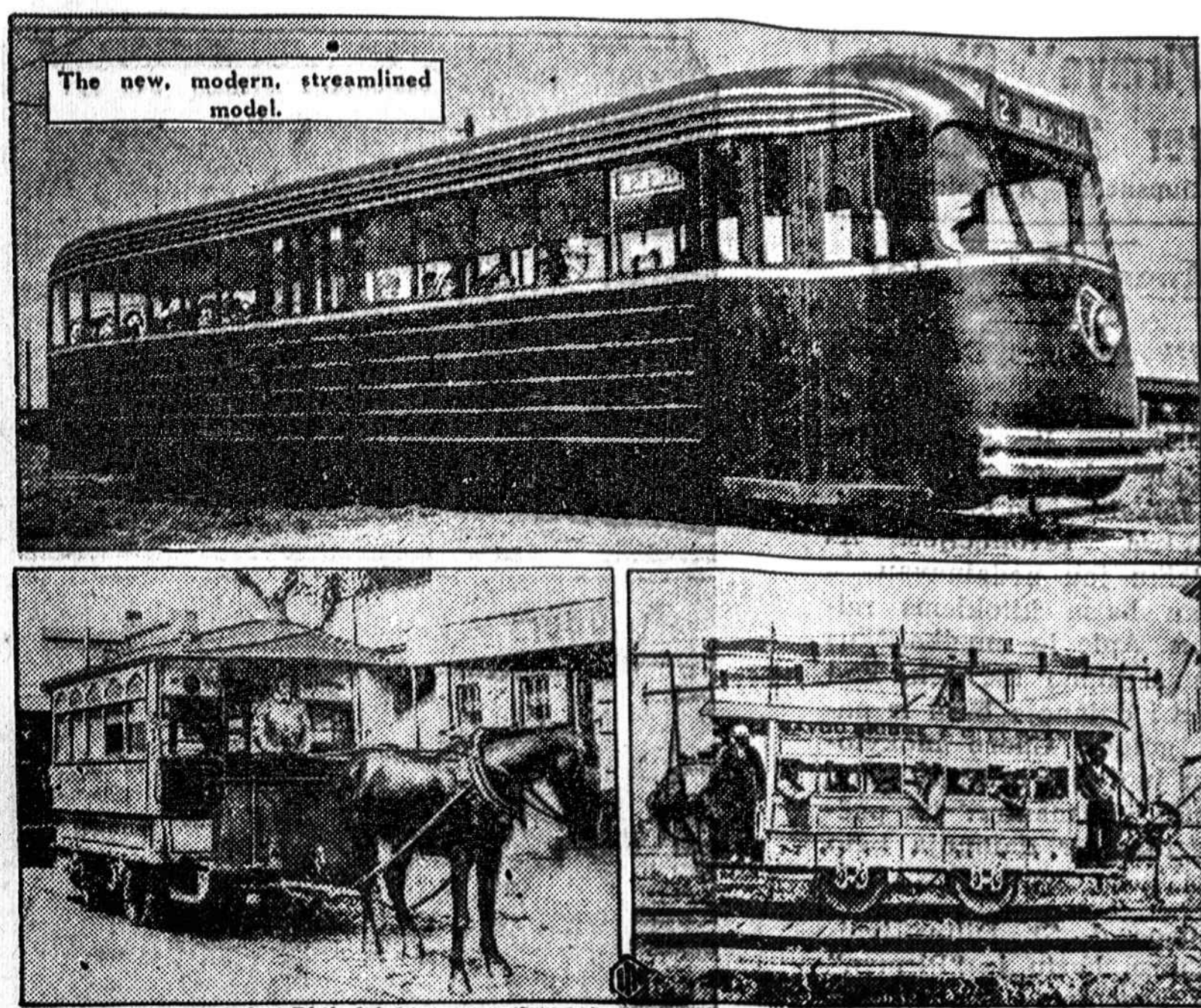
MUSŲ LITERATAI VAITOJA

Romas Striupas, kuris neseniai prigėrė, yra išsitaręs: "Lietuvoj rašytojams mirti nereikia — juos pati tauta pasmaugia."

A. Vienuolis, vienas stambesniųjų mūsų rašytojas, "Kultūros" 8 num., 1934 m., vaitoja tautos smauginamas: "Jei pasikeistų mano gyvenimo aplinkybės, atsidėčiau vien literatūros darbui... Dabar savo vaistinėje turiu dirbti pats ir negaliu jos nei parduoti, nei išnuomoti, nei pasamdyti sau padėjėjų, nes dėl centro administracijos piešalų skumų jau daug metų savo profesijoje turiu tik pareigas be teisii ir esu atiduotas turtinagam. Įvairiomis privilegijomis prieš istatymus apdovanotam spėtinai, kitataučiai, vietos gudytojui, naikinti mane materialiai, kaip prekybininką ir niekinti maraliai, kaip pilietį ir žmogų. Susidėjusiomis aplinkybėmis ir savo profesijos reikalą tegaliu ginti ne kaip pilietis, o kaip vergas. Visa tai labai kenkia ir mano kurybai."

Cia aš kaip ka pabraukiau. Ir dar noriu pridėti, kad aš noriu padėti tam svetimšaliui paveržti kilpą ant Vienuolio kaklo, kad tas rašytojas greičiau pakratytų kojas. Pasakui bus viskas "Vistiok", ar kas kilpa ant kaklo nėra, ar paminklus statys. Bet kilpos

GATVEKARIO EVOLIUCIJA

Gatvekari, kaip ir kiekvienas kitas daiktas, pergyveno savo evoliuciją, nuolatos kitėjo. Prasi-dėjęs su "konke" — arklių velkamų vežimu, jis nuolatos buvo gerinamas. Iki atsirado elektra, buvo krumplėty, vielmis traukiamų, dagi "vaigėiojančių" gatvekarių, kuriuos varė užpakaly "žingsniuojas" ratas. Viršuj — naujausias gatvekari — moderniškasis "streamlined", einantis labai tykiai, kaip automobilis. Už kelių metų atsiras dar geresnių gatvekarių.

ant kaklo tada nieks nebe-ners, tada mūsų tauta pamin-klą Vienuoliui statys, kaip Kudirkai, Maironiui, Vaisgaintui ir kitiems.

Poetas Kazys Boruta nuteis-tas keturiems metams sunkių-jų darbų kalėjimui. Buvo gandy, buk jis buvęs laikomas vienoj kameroj su kriminalis-tu sifilitiku ir pamišėliu, ku-ris spjauo ir kitus gamtos reikalavimus atlikinėja kame-roj. Politiniai kaliniai, sako-ma, kurie nedvesia nuo juodos duonos ir supuvusių barščių sausos sriubos, nudvasinami aukščiau mįnėtu būdu — už-krečiamomis ligomis.

Kritiką K. Korsakas-Radvi-las pasėdėjo du metus kalėji-me ir neteko "vėjo". Dabar kai lipa į Vytauto kalną ir uždusta, kaip senelis. O, taip sakant, vaikas dar tebėra.

Kas paliks iš mūsų žymaus poeto Borutos po keturių me-tų?

Paskutinėj "Literatūros Naujienų" laidoj Mykolaitis

Putinas ir Kazys Binkis išba-ra mūsų rašytojus, kad jie ne-moka ar nenori rūpintis savo reikalais. Nelanko Rašytojų draugijos, neužsimoka duok-lių ir pan. Man palieka pridė-ti dar tą faktą, kad jie nesi-rupina ir savo bičiuliais, drau-gais rašytojais. Kas ką pasa-kė dėl Borutos įkalinimo? Pa-sirodė kronikos žinėlės, o daugiau nė žodžio už jo lais-vę. Svetimšalis smaigia mūsų didelį rašytoją Vienuolį, ra-šytojai vėl tyli.

Jei kuris jų pasakytų man, kad įjem valdžia draudžia tokiais reikalais kalbėti, aš pasakytiau jam: "Tu, broli, meluoji." Kas patikės, kad mūsų kraste būtų tokia šuniš-kai despotiška valdžia, kuri drįstų neleisti rašytojams kal-bėti savo pačių reikalais?

— Marčas Baukas.

JUOKAI

Vienas Ponas — "Girdėjau, tu žadi įsitaisyti naują šildy-

mo sistemą šiai žiemai." Antras Ponas — "Visai ne. Aš nei žadėt nežadėjau atleisti savo tarnaitę."

Ponia Miškienė apsigovė krautuvėje, bet tapo sulai-kyta. Ant rytojaus jau reikėjo teisme pasiaiškinti. Į teismą ji atėjo su pora savo mažų vaikų. Vieną ji laikė ant ran-kų, o kitas andaroko įsikibęs stovėjo šale jos.

Matydamas suvargusią, su-sivėlusią jauną moteriškę, tei-sėjas ir sako:

"Ar tau dabar negėda, mo-tinai vaikų, taip žemai nu-puolusi?"

"Ak, vargingas mano gyve-nimas! Jau septyni metai, kaip mano vyras numirė," pa-siaiškino ji.

"O šie maži kūdikiai, kaip išaiškinami?" klausė teisėjas. "Gerbiamas teisėjau, nors mano vyras jau miręs, bet aš gi dar tebesu gyva," pasiaiš-kino moteris.

AUDRINGAS ORAS

